

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра фізичної терапії ерготерапії, фізичної культури і спорту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський
„07” 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ПР 1. Ознайомча практика

освітня програма _____
(шифр і назва навчальної дисципліни) **Фізична культура і спорт**
(назва освітньої програми)

освітнього рівня _____
(назва освітнього рівня) **бакалавр**

галузь знань _____
(шифр і назва галузі знань) **01 Освіта / Педагогіка**

Спеціальність(ності) _____
(шифр і назва спеціальності(тей)) **017 Фізична культура і спорт**

Спеціалізація(ї) _____
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький інститут соціальних технологій
(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 90/3

Форма підсумкового контролю: д. залік

Хмельницький 2020 рік

Робоча програма _____ **Ознайомча практика** _____

для студентів за галуззю знань 01 „Освіта / Педагогіка”,
спеціальністю 017 „Фізична культура і спорт _____

„07” вересня 2020 року – 23 с.

Розробник:

Кравчук Людмила Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент.

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Керівник практики:

Савчук Олег Ігорович – викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології та соціальної роботи

Протокол від „07” вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри
фізичної терапії, ерготерапії,
фізичної культури і спорту

_____

(підпис)

Л. С. Кравчук
(прізвище та ініціали)

„07” вересня 2020 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
(керівником проектної групи) _____ 017 Фізична культура і спорт _____

(назва освітньої програми)

„07” вересня 2020 року

Гарант освітньої-професійної
програми (керівник проектної групи) _____

_____

(підпис)

Л.С. Кравчук
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2020/2021	20__/20__	20__/20__	20__/20__
Дата засідання кафедри	07.09.2020 р.			
№ протоколу	№1			
Підпис завідувача кафедри				

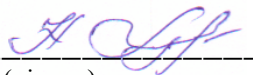
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою:
<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=15041>

(вказати адресу)

Робочу програму перевірено

„07” вересня 2020 року

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Хмельницького інституту
соціальних технологій

_____
(підпис)

Н. І. Луцкевич
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1.	ОПИС ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ.....	5
2.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ.....	6
3.	РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4.	ПРОГРАМА ПРАКТИКИ.....	8
4.1.	Анотація практики.....	8
4.2.	Тематичний план практики.....	11
4.3.	Форми реалізації завдань практики.....	13
4.3.1.	<i>Індивідуальні завдання.....</i>	13
4.3.2.	<i>Індивідуальна навчально-дослідна робота .....</i>	13
4.3.3.	<i>Завдання для самостійної роботи студентів.....</i>	14
5.	ЗМІСТ ПРАКТИКИ.....	14
5.1.	Етапи проходження практики.....	14
5.2.	Керівництво практикою.....	15
5.3.	Форми і методи контролю практики.....	16
5.4.	Вимоги до звітної документації за результатами практики.....	18
6.	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРАКТИКИ.....	18
6.1	Загальні критерії оцінювання досягнень студентів за результатами проходження практики.....	18
6.2.	Система оцінювання роботи студентів упродовж проходження практики.....	19
6.3.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS..	20
7.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	20
7.1.	Рекомендована література.....	20
7.2.	Інформаційні ресурси.....	21
8.	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	23

1. ОПИС ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт	Вид практики ознайомча	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Загальний обсяг годин – 90	Мова проходження практики та оцінювання: українська	Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 45 год.	Освітній ступінь: <i>бакалавр</i>	Вид контролю: <i>д.залик</i>	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета – ознайомити студентів з основними напрямками роботи ДЮСШ, СК, спортивних секцій, СОК, фітнес клубів, клубів атлетичної гімнастики, Громадських організацій їх структурою, обов'язками посадових осіб, а також сформувати уявлення про майбутню спеціальність.

Завдання:

1. Ознайомити зі структурою ДЮСШ, СК, спортивних секцій, СОК, фітнес клубів, клубів атлетичної гімнастики, Громадських організацій та посадовими обов'язками працівників.

2. Ознайомити студентів з матеріально-технічною базою ДЮСШ, СК, спортивних секцій, СОК, фітнес клубів, клубів атлетичної гімнастики, Громадських організацій.

3. Ознайомити зі структурою федерацій з обраного виду спорту та посадовими обов'язками керівників та членів федерацій.

4. Формувати уявлення про майбутню професію.

Після проходження навчальної ознайомчої практики студенти складають залікову документацію.

Підсумком проходження навчальної ознайомчої практики є диференційний залік.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

В результаті проходження навчальної практики за профілем майбутньої професії студент повинен **знати**:

- нормативно-правову базу діяльності ДЮСШ, зокрема тренера-викладача;
- кваліфікаційні характеристики тренера-викладача ДЮСШ;
- організаційні форми спортивної підготовки в країні;
- структуру та зміст діяльності тренера з виду спорту;
- положення про ДЮСШ, програму ДЮСШ з обраного виду спорту;
- звітну документацію тренера; зміст особової картки спортсмена;
- загальні основи правил проведення змагань з обраного виду спорту.

В результаті проходження навчальної практики за профілем майбутньої професії студент повинен **вміти**:

- аналізувати нормативно-правові документи діяльності ДЮСШ, тренера-викладача і науково-методичну літературу відповідного фахового профілю;
- на підставі програми ДЮСШ з виду спорту формулювати мету, завдання спортивного тренування у групах початкової;
- визначати мету педагогічного спостереження за навчально-тренувальним процесом;
- формувати потребу до самостійної фізичної активності вихованців, здорового способу життя;

- орієнтуватися в професійних джерелах інформації (журнали, сайти, освітні портали та ін.);
- взаємодіяти з іншими суб'єктами освітнього процесу.

Список відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Згідно із Законом України “Про вищу освіту” компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

У результаті проходження навчальної практики за профілем майбутньої професії практики студент повинен набути з-поміж **загальних компетентностей** наступні:

- ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

З-поміж спеціальних (фахових, предметних) компетентностей такі:

- СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
- СК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.
- СК 15. Здатність виконувати професійні функції у сфері фізичної культури і спорту, з урахуванням стану здоров'я представників різних верств населення, у тому числі осіб з інвалідністю, та інтегрувати їх у фізкультурно-спортивне середовище, створюючи умови для розвитку й саморозвитку.
- СК 16. Здатність контролювати функціональний стан та ступінь наявних порушень функціонування організму відповідно до нозологій осіб з інвалідністю для уникнення загострення патологічних станів в ході здійснення фізкультурно-спортивної діяльності.
- СК 17. Здатність розв'язувати професійні завдання в умовах інклюзивного підходу до фізкультурно-спортивної діяльності з урахуванням вимог універсального дизайну та доступності занять для маломобільних осіб.

Оволодіння всією сукупністю згаданих компетенцій забезпечує наступні **програмні результати навчання**, що визначають нормативний зміст підготовки майбутнього фахівця сфери фізичної культури і спорту:

- РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
- РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати і представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
- РН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

4. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

4.1. Анотація практики

Практика є невід'ємною складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю «Фізична культура і спорт». Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, які вони отримують у процесі навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь; є зв'язуючою ланкою між теоретичним навчанням майбутніх соціальних працівників та соціальних педагогів у сфері інклюзії, їх самостійною роботою у закладах соціальної сфери.

Ознайомча практика – є пасивною практикою, студенти в більшості спостерігають за роботою фахівця, хоча можуть залучатися до виконання нескладних доручень. Вона організовується за пілотним принципом, що дозволяє за короткий термін охопити різні типи і види установ та служб соціальної допомоги різних організаційно-правових форм.

Цей вид практики є початковим етапом набуття майбутніми фахівцями професійних знань, шлях набуття практичних умінь і навичок соціальної роботи з різними категоріями клієнтів в закладах соціальної сфери.

Робоча програма з ознайомчої практики є нормативним документом ХІСТ Університету «Україна», який розроблено на кафедрі фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 „Фізична культура і спорт”.

Ознайомча практика передбачена навчальним планом на 1 курсі, та є складовою частиною практичної підготовки студентів спеціальності 017 „Фізична культура і спорт”.

Програма ознайомчої практики складається з таких **змістових модулів**:

Змістовий модуль 1.

Організаційно-методичний етап ознайомчої практики майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту.

Тема 1. Настановча конференція з ознайомчої практики.

Знайомство студентів з програмою ознайомчої практики. Розподіл студентів по групах, закріплення керівників груп і баз проходження практики. Ознайомлення з базовими установами, визначеними для проходження ознайомчої практики.

Тема 2. Правила ведення щоденнику практики та оформлення звітної документації.

Вимоги до оформлення індивідуального календарного плану роботи на період ознайомчої практики. Направлення на практику. Щоденник практики: правила його оформлення та ведення записів. Звіт про підсумки ознайомчої

практики з аналізом кожної установи, організації, яку відвідав студент. Відгук керівника практики. Допоміжні матеріали.

Змістовий модуль 2.

Методичний етап ознайомчої практики майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту.

Тема 3. Вивчення методів викладання навчально-тренувальної роботи в групах ДЮСШ.

Місце проведення: 1. Хмельницький центр ДЮСШ у Хмельницькій області, Хмельницька ДЮСШ №1, Хмельницька ДЮСШ №1 «Буревісник», ДЮСШ за вибором студента з мережі баз практик, чи за місцем проживання (студент центрований підхід)

Мета: ознайомитись із основними напрямками роботи ДЮСШ; формами і видами роботи із спортсменами різних видів спорту; формами і методами роботи у спортивних секціях.

Тема 4. Спостереження й аналіз відкритих тренувальних занять тренерами з виду спорту, вивчення процесу підготовки до тренувального процесу.

Місце проведення: 1. Хмельницький центр ДЮСШ у Хмельницькій області, Хмельницька ДЮСШ №1, Хмельницька ДЮСШ №1 «Буревісник», ДЮСШ за вибором студента з мережі баз практик, чи за місцем проживання (студент центрований підхід)

Мета: надання допомоги в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики. Проведення бесіди з фізичного виховання та спорту в закріпленій групі.

Тема 5. Проведення хронометражу та побудова фізіологічної кривої тренування (тренера та студента-практиканта).

Місце проведення: 1. Хмельницький центр ДЮСШ у Хмельницькій області, Хмельницька ДЮСШ №1, Хмельницька ДЮСШ №1 «Буревісник», ДЮСШ за вибором студента з мережі баз практик, чи за місцем проживання (студент центрований підхід)

Мета: надання допомоги в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики стосовно врахування хронометражу під час проведення тренувального заняття. Проведення бесіди з фізичного виховання та спорту в закріпленій групі.

Тема 6. Апробація (в якості помічника) підготовчої та заключної частин навчально-тренувального заняття.

Місце проведення: 1. Хмельницький центр ДЮСШ у Хмельницькій області, Хмельницька ДЮСШ №1, Хмельницька ДЮСШ №1 «Буревісник», ДЮСШ за вибором студента з мережі баз практик, чи за місцем проживання (студент центрований підхід)

Мета: проведення студентом, в якості помічника, підготовчої та заключної частин навчально-тренувального заняття.

Тема 7. Облік успішності та іншої навчальної документації навчально-тренувальної і змагальної діяльності в закріпленій групі.

Місце проведення: 1. Хмельницький центр ДЮСШ у Хмельницькій області, Хмельницька ДЮСШ №1, Хмельницька ДЮСШ №1 «Буревісник», ДЮСШ за вибором студента з мережі баз практик, чи за місцем проживання (студент центрований підхід)

Мета: навчитися вести облік поточної і підсумкової успішності тренувального процесу і змагальної діяльності.

Змістовий модуль 3.

Підсумкова-аналітична діяльність студента спеціальності 017 „Фізична культура і спорт” за результатами проходження ознайомчої практики.

Тема 8. Підсумкова конференція за результатами ознайомчої практики.

Підсумки практики проводять на звітній конференції студентів 1 курсу. Присутність всіх студентів та методистів обов'язкова. Методисти готують виступ, де висвітлюють підсумки проходження навчальної ознайомчої практики, її значення та пропозиції. Результати навчальної ознайомчої практики відображаються в отриманні студентами диференційного заліку, який враховує оцінки з усіх видів роботи. В загальну оцінку за навчальну ознайомчу практику в ДЮСШ входить: виконання завдання з методики спортивного тренування; проведення профорієнтаційної роботи з дітьми випускних класів.

Загальна оцінка виводиться в результаті обговорення та погодженості думок тренера з виду спорту, методиста та керівника навчальної практики. Студентам, які не приступили або не виконали програму навчальної практики з поважної причини при наявності офіційного документу, практика за подовжується на відповідний час без відриву від роботи або навчальних занять в університеті. Її тривалість визначена навчальним планом і складає 2 тижні у 2 семестрі, загальна тривалість практики – 90 годин, що відповідає 3 кредитам ЄКТС. Студенти, які не пройшли практику, не переводяться на наступний курс і відраховуються з інституту. Пропозиції щодо покращення та вдосконалення проведення практики. Конкретний час проведення практики визначається наказом Університету.

Підсумком проходження практики є диференційований залік.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передус цій дисципліні: Історія фізичної культури, Анатомія людини, Спортивні ігри та методика їх викладання.

4.2. Тематичний план практики

Назви змістових модулів і видів робіт	Денна форма					Заочна форма					Форми та методи контролю знань
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		Під керівництвом керівника від ЗВО	В присутності керівника від бази практики	Консультації	Без участі керівника		Під керівництвом керівника від ЗВО	В присутності керівника від бази практики	Консультації	Без участі керівника	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1.											
Організаційно-методичний етап ознайомчої практики майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту											
Тема 1. Наставочна конференція з ознайомчої практики	10	2	–	–	8	10	2	–	–	8	СР: складання календарного графіку проходження практики та його узгодження з керівником практики і психологом установи.
Тема 2. Правила ведення щоденнику практики та оформлення звітної документації	10	2	–	2	6	10	–	–	2	8	СР: вивчення методичних рекомендацій до розходження ознайомчої практики
Разом за змістовим модулем 1	20	4	–	2	14	20	2	–	2	16	
Змістовий модуль 2. Методичний етап ознайомчої практики майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту											
Тема 3. Вивчення методів викладання навчально-тренувальної роботи в групах ДЮСШ.	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8	СР: Внесення запису до щоденника практики
Тема 4. Спостереження й аналіз відкритих тренувальних занять тренерами з виду спорту, вивчення процесу підготовки до тренувального процесу.	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8	СР: Внесення запису до щоденника практики

Тема 5. Проведення хронометражу та побудова фізіологічної кривої тренування (тренера та студента-практиканта).	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8	СР: внесення запису до щоденника практики
Тема 6. Апробація (в якості помічника) підготовчої та заключної частин навчально-тренувального заняття.	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8	СР: Внесення запису до щоденника практики
Тема 7. Облік успішності та іншої навчальної документації навчально-тренувальної і змагальної діяльності в закріпленій групі.	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8	СР: Внесення запису до щоденника практики
Разом за змістовим модулем 2	50	10	20	–	20	50	–	10	–	40	
Змістовий модуль 3.											
Підсумкова-аналітична діяльність студента спеціальності 017 „Фізична культура і спорт” за результатами проходження ознайомчої практики											
Тема 8. Підсумкова конференція за результатами ознайомчої практики	14	2	–	–	12	14	2	–	–	12	СР: Оформлення звітної документації практики
Разом за змістовим модулем 3	14	2	–	–	12	14	2	–	–	12	
ІДНЗ	6	–	–	–	6	6	–	–	–	6	Презентація діяльності однієї з установ, організації (за вибором), яку відвідав студент
Усього годин	90	16	20	2	52	90	4	10	2	74	

4.3. Форми реалізації завдань практики

4.3.1. Індивідуальні завдання

Під час цієї практики студенти повинні виконати наступні індивідуальні завдання:

1. Ознайомлення з організаційно-методичною роботою (документацією) соціального працівника, що ділиться на п'ять категорій:

- нормативно-правову (закони України, постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, накази, розпорядження, Положення Міністерства освіти і науки України, управлінь (відділів) освіти і науки місцевих державних адміністрацій щодо діяльності психологічної служби системи освіти України);

- навчально-методичну (підручники, навчально-методичні посібники, збірники методичних рекомендацій, навчальні програми (плани), фахові періодичні видання тощо);

- довідково-інформаційну (матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, нарад, тематичні проспекти (буклети), доповіді, навчально-тематичні плани роботи з клієнтами, тощо);

- обліково-статистичну (плани роботи соціального працівника (соціального педагога) на рік (місяць), форми статистичної звітності встановленого зразка тощо);

- для службового використання (індивідуальні картки, журнали індивідуальних консультацій тощо).

2. Фото-звіт з інформацією про проходження ознайомчої практики з кожної бази практики.

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота

Розробка презентації в Power Point діяльності однієї з установ, організації (за вибором), яку відвідав студент, за наступною структурою:

1. Назва організації.

2. Адреса, телефон.

3. Історична довідка (рік та передумови створення, ініціатори і засновники, основні етапи становлення або реорганізації).

4. Форма власності.

5. Джерела фінансування.

6. Нормативна база діяльності.

7. Задачі та функції ДЮСШ.

8. Розробити Положення про організацію тренувального процесу у ДЮСШ з виду спорту.

4.3.3. Завдання для самостійної роботи

1. Складання календарного графіку проходження практики та його узгодження з керівником практики.

2. Ознайомлення з основними відомчими нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність соціального працівника в установі (організації).

3. Ознайомлення з функціональними обов'язками фахівця з фізичної культури і спорту ДЮСШ.

4. Присутність під час проведення бесід, консультування різних категорій клієнтів.

5. Систематичне внесення записів до щоденнику практики.

6. Аналіз ефективності проходження практики студентами, розробка пропозицій щодо вдосконалення її проведення.

7. Оформлення звітної документації практики.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

5.1. Етапи проходження практики

Ознайомча практика студентів спеціальності 017 „Фізична культура і спорт» робота складається з трьох основних етапів:

1) організаційний:

- настановча конференція;
- знайомство студентів з програмою практики;
- опрацювання студентами необхідного теоретичного матеріалу;
- розподіл студентів по групах, закріплення баз проходження практики;
- складання календарного графіку проходження практики;
- ознайомлення з правилами ведення звітної документації.

2) основний:

- ознайомлення з базовою установою, визначеною для проходження практики;

- ознайомлення з основними відомчими нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність тренера з виду спорту в установі (організації);

- ознайомлення з функціональними обов'язками тренера з виду спорту установи (організації);

- апробація (в якості помічника) підготовчої та заключної частин навчально-тренувального заняття, облік успішності та іншої навчальної документації навчально-тренувальної і змагальної діяльності в закріпленій групі.

- систематичне внесення записів до щоденнику практики.

3) підсумковий:

- оформлення щоденника практики та подання його на затвердження керівнику від бази практики та керівнику від ЗВО для отримання характеристика практиканта;

- оформлення звіту ознайомчої практики.

- аналіз ефективності практики і пропозиції по удосконаленню її проведення;

- презентації діяльності однієї з установ, організації (за вибором), яку відвідав студент.

5.2. Керівництво практикою

Керівництво ознайомчою практикою здійснюють керівники практики від закладу вищої освіти (кафедри), а також від баз практики. Кафедра: визначає керівника практики від ЗВО із кола своїх викладачів; організовує роботу по визначенню місць практики; проводить збори студентів для попереднього ознайомлення їх з програмою практики та переліком питань, які необхідно вирішити до початку практики; надає інформацію студентам про особливості практики і перелік баз, з якими інститут вже уклав угоди про проведення практики; збирає від студентів пропозиції відносно організацій та установ для практики; приймає листи від баз практики з запрошенням конкретних студентів на практику і приймає рішення по них.

Головне завдання керівника практики від ЗВО – організувати процедуру проходження практики при безумовному досягненні цілей і задач практики, взаємодіяти зі студентами і керівниками баз практики, контролювати прийом звітів і заліків по практиці.

Основними **обов'язками керівника практики від закладу вищої освіти** є:

1. Забезпечити практикантів скеруванням на практику.
2. Спільно з керівником від бази практики забезпечити зустріч практикантів з керівництвом бази практики.
3. Ознайомити студентів з метою та завданнями практики.
4. Ознайомити студентів з правилами ведення документації.
5. Допомогти укласти індивідуальний план практикантів, затвердити його та контролювати виконання.
6. Проводити індивідуальні та групові консультації.
7. Контролювати хід практики.
8. Оцінити роботу студентів на практиці.
9. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.
10. Подати письмовий звіт про керівництво практикою.

Керівником бази практики наказом визначаються, як правило, висококваліфіковані спеціалісти середньої ланки (завідувач відділів, провідні спеціалісти).

Керівник бази практики, керуючись угодою між організацією чи закладом й закладом вищої освіти та направленням студента на практику, зобов'язаний прийняти студента на практику наказом, в якому буде вказано термін практики, підрозділи, в яких студент буде проходити практику, посаду практиканта та керівника від бази практики.

Основними **обов'язками керівника від бази практики** є:

1. Спільно з керівником практики від навчального закладу забезпечити зустріч практикантів з керівництвом бази практики.
2. Ознайомити студентів-практикантів з базою практики.
3. Ознайомити студентів-практикантів з правилами техніки безпеки та протипожежної безпеки на робочому місці.

4. Проводити індивідуальні та групові консультації.
5. Контролювати хід практики.
6. Оцінити роботу студентів на практиці, їхню готовність до професійної діяльності.
7. Підготувати характеристику на студента-практиканта.
8. Взяти участь у настановній та підсумковій конференціях з питань практики.

Під час проходження практики студенти-практиканти повинні суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики. Кожен студент отримує завдання, які повинен вчасно та якісно виконати і оформити відповідно до вимог.

Основними обов'язками студентів-практикантів є:

1. Розпочати і завершити практику у визначений термін.
2. Перебувати на базі практики не менше ніж це передбачено навчальним планом.
3. Якісно виконувати усю роботу, передбачену програмою практики. Невиконання хоча б одного пункту програми є підставою для неатестації студента-практиканта.
4. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики.
5. Виконувати розпорядження адміністрації бази практики та керівників практики.
6. Дотримуватися норм поведінки.
7. Дотримуватися положень етичного кодексу.
8. Вчасно оформити документацію.
9. Захистити звіт по практиці на підсумковій конференції.

Після завершення практики на кафедрі проводиться підсумкова конференція.

5.3. Форми і методи контролю практики

Студенти під час ознайомчої практики щодня ведуть щоденники спостережень. У них повинні бути відображені дані, необхідні для виконання завдань, передбачених програмою практики. Матеріали щоденника використовуються для звіту про виконану на практиці роботу. По закінченні практики студенти представляють керівникові практики: щоденник практики; звіт про виконану роботу, якому містяться: індивідуальний план-графік проходження практики, пропозиції студента щодо поліпшення організації роботи в установі, а також індивідуальну програму практики; характеристика керівника бази практики, завірена печаткою установи.

Проміжна атестація включає в себе контроль керівником практики ступеня виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи в рамках програми практики.

Підсумковий контроль за результатами проходження практики здійснюється у формі диференційованого заліку з виставленням оцінки за результатами роботи.

Контроль проходження практики і проміжну атестацію, а також консультаційну, практичну роботу на кожному етапі програми проходження практики студентом здійснює керівник практики від ЗВО.

Керівники від бази практики контролюють перебування студентів на базах практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, якість виконаної роботи, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість.

На звітній конференції у формі виступів студентів аналізуються та обговорюються цікаві знахідки, нові форми роботи і аналіз її ефективності у професійному зростанні. Акцентується увага на практичному значенні виконаних завдань, висловлюються зауваження та пропозиції щодо змісту та організації практики, удосконаленні її програми.

5.4. Вимоги до звітної документації за результатами практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуально-дослідного завдання. Звіт про проходження практики оформляється кожним студентом окремо з такими структурними елементами:

1. Оформлений **щоденник практики**, в якому мають бути присутні графік відвідування практики, нотатки про виконання завдань; а також характеристика-відгук за підписом керівника від бази практики з печаткою організації, а також відгук з оцінкою керівника практики від ЗВО.

2. **Звіт** за результатами проходження практики:

- титульний лист (оформлюється за правилами курсових робіт);
- вступ (містить мету та завдання практики);
- самозвіт про виконання індивідуального плану практики;
- висновки (з зазначенням труднощів, що виникали під час проходження практики та особливо вдалих моментів, самоаналізом набутих під час практики знань, умінь та навичок, пропозицій та побажань щодо організації практики).

- додатки, які ілюструють нормативно-правову основу діяльності установи та її працівників, в якій студент проходив практику (положення про діяльність чи статут установи, посадові інструкції працівників установи, фото та ін.).

3. Виконане та оформлене індивідуальне навчально-дослідне завдання за результатами практики.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРАКТИКИ

Ознайомча практика оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 3 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Після завершення практики студенти-практиканти здають керівникам від ЗВО всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Упродовж тижня після завершення практики на кафедрі психології відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією захищають матеріали практики. Комісія призначається завідувачем кафедри і складається з провідного спеціаліста даного напрямку (голова комісії) одного керівника від ЗВО та одного – від бази практики (при можливості). На конференції присутні всі студенти-практиканти.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи студентів-практикантів керівники практики інформують комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від ЗВО та бази практики, результати захисту та характеристика на студента-практиканта.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Творче використання теоретичних знань у реалізації та практичних завдань. Прагнення до отримання професійних навичок. 3. Активна участь у житті колективу. Повне виконання вимог керівника практики. Відсутність запізнень і пропусків, порушень техніки безпеки та трудової дисципліни. Високий рівень виконання програми практики. Висока оцінка отримана за місцем проходження практики. Своєчасно виконаний, акуратно і правильно оформлений пакет звітних документів. Активна участь у підсумковій конференції.
„добре”	Використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Прагнення до отримання професійних навичок. Посильна участь у житті професійного колективу. Виконання вимог керівника практики в міру можливості. Відсутність запізнень і пропусків занять, порушень техніки безпеки та трудової дисципліни. Високий рівень виконання програми практики. Позитивна оцінка, отримана за місцем проходження практики. Своєчасно виконаний, акуратно і правильно оформлений пакет звітних документів з незначними зауваженнями. Участь в підсумковій

	конференції.
„задовільно”	Недостатнє використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Недостатнє прагнення до отримання професійних навичок. Посильна участь у житті колективу. Виконання вимог керівника від бази практики в міру можливості. Часті запізнення (1-3 рази) і пропуски занять (1-2 рази) за час проходження практики без поважної причини. Задовільний рівень виконання програми практики. Задовільна оцінка, отримана за місцем проходження практики. Своєчасно виконаний, акуратно оформлений пакет звітних документів з незначними зауваженнями. Участь в підсумковій конференції.
„незадовільно”	Відсутність спроб до використання теоретичних знань у реалізації практичних завдань. Відсутність прагнення до отримання професійних навичок. Байдуже ставлення до життя колективу. 4. Ігнорування вимог керівника практики. Часті запізнення (4 і більше разів) і пропуски занять (4 і більше разів) за час проходження практики без поважної причини. Не виконання програми практики, її цілей і завдань. Грубі порушення якості та строків надання звітних документів. Відсутність на підсумковій конференції.

6.2. Система оцінювання роботи студентів за результатами проходження практики

Оцінка практики складається з 3-х складових – змісту звітної документації (щоденник, звіт), характеристики (оцінки керівника від бази практики), оцінки захисту практики.

Результати практики оцінюються за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається, виходячи з кількості набраних балів і їхніх ваг, що наведені у таблиці.

№ з/п	Види робіт	Максимальна кількість балів
1	Систематичне ведення щоденника практики	5
2	Виконання індивідуальних завдань та завдань для самостійної роботи	10
3	Виконання ІНДЗ	10
4	Наявність позитивного відгуку з бази практики	10
5	Оформлення та здача звіту про проходження практики	20
6	Захист практики на звітній конференції	40
Разом		100

6.3. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		д. залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма ознайомчої практики.
2. Методичні рекомендації до проходження практики.
3. Опорні конспекти лекцій фахових дисциплін.

7.1. Рекомендована література

1. Володкович С.Л. Комплексы гимнастики Пилатес в системе физического воспитания студентов: Пособие для студентов всех специальностей дневной формы обучения. Гомель: ГГТУ им. П.О. Сухого, 2015. 50 с.
2. Зеніна І.В., Толмачова С.Є., Захарова І.Ю. Фізичне виховання: Гімнастичне багатоборство та акробатичні стрибки: Навчання техніці виконання вправ: навчальний посібник. Київ: Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут” (НТУУ «КПІ») ім. Ігоря Сікорського, 2018. 138 с.
3. Карелин М.А., Петрушевич Е.И. Гимнастика и методика преподавания. Витебск: Витебский государственный университет им. П.М. Машерова (ВГУ), 2018. 88 с.
4. Коняхина Г.П. Педагогические и организационно-методические основы обучения элементам гимнастики и акробатики игровым способом: учебно-методическое пособие. Челябинск : Изд-во Цицеро, 2017. 200 с.

5. Лебедихина Т.М. Гимнастика: теория и методика преподавания: учебное пособие. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2017. 112 с.
6. Барташ В.А., Краевич А.С., Счеснюк В.М. Классификация, систематика и терминология спортивно-боевых единоборств. Минск: Белорусский государственный университет физической культуры (БГУФК), 2014. 176 с.
7. Абдуллаев А.К., Ушаков В.С., Ребар І.В. Олімпійський та професійний спорт : навчально-методичний посібник. Мелітополь: Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького; ФОП Силаєва О.В., 2017. 76с.
8. Кочнова К.А. Историко-культурные аспекты олимпийского движения: учебное пособие. Н.Новгород: НГСХА, 2016. 159 с.
9. МОК. Олимпийская Хартия. Международный Олимпийский комитет, 2015. 51 с. Перевод с английского.
10. Родин А.В., Самойлов А.Б., Ефременков К.Н. Основы методики спортивных игр. Смоленск: Смоленская государственная академия физической культуры, спорта и туризма, 2017. 194 с.
11. Таран И.И., Беляев А.Г., Поповская М.Н., Игнатенков Н.Е. Спортивные игры: основы обучения технике игры. Минск: Перо, 2017. 176 с.
12. Турчак А.Л., Бабалич В.А., Бондаренко С.В. Спортивні ігри: правила та суддівство змагань: навчальний посібник. Кропивницький: Євгенія Плюс, 2018. 267 с.
13. Бірук І.Д. Настільний теніс: навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2014. 164 с.
14. Пензай С.А., Семенов А.А. Настільний теніс з методикою викладання: навчальний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 219 с.
15. Давыдов В.Ю. и др. Технология отбора и ориентации гребцов на байдарках и каноэ в системе многолетней подготовки. Часть 1. Мозырь: МГПУ имени И.П. Шамякина, 2015. 320 с.
16. Давыдов В.Ю. и др. Технология отбора и ориентации гребцов на байдарках и каноэ в системе многолетней подготовки. Часть 2. Мозырь: МГПУ имени И.П. Шамякина, 2015. 320 с.
17. Лифанов А.А., Салахияев Р.Р., Фомина Е.В. Методика преподавания и обучения гребным видам спорта в вузе: учебно-методическое пособие. Казань: КФУ, 2015. 52 с.
18. Михайлова Т.В., Долгова Е.В., Епифанов К.Н., Крылов Л.Ю., Романкова Н.В. Специальная подготовка гребцов на этапе спортивного совершенствования. Москва : РГУФКСМиТ, 2015. 96 с.
19. Воложанин С.Е. Основы пауэрлифтинга в вузе (техническая подготовка, принципы, средства и методы, рекомендации): учебное пособие. Улан-Удэ : Издательство Бурятского государственного университета, 2016. 172 с.
20. Ткаченко Ю. І. Методика навчання спортивним способам плавання : навчально-методичний посібник. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. 59 с.
21. Крук М.З., Крук А.З. Навчання спортивним способам плавання: навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 68 с.

22. Гурман Л.Д. Легка атлетика. Методика викладання: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 216. 148 с.

23. Воронецький В. Б. Пауерліфтинг: навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2017. 250 с.

24. Бурла О.М. Загальна теорія підготовки спортсменів : навч.-метод. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 184 с.

25. Шульга М. П., Закопайло С. А., Палатний І. А. Методичні особливості підготовки юнаків у бігу на середні, довгі дистанції та стипль-чезі : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я. М., 2017. 274 с.

26. Костюкевич В. Організація і проведення змагань зі спортивних ігор. Київ: Центр навчальної літератури , 2017. 216 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України Про фізичну культуру і спорт // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 14. — ст. 80 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>.

2. Закон України Про антидопінговий контроль у спорті // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 23. — ст. 112 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2353-14>.

3. Закон України Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 43. — ст. 370 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1954-14>.

4. Олімпійська хартія Міжнародного Олімпійського комітету [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://noc-ukr.org/files/OfficialDocuments/CHARTER%20July%202007-Feb08.pdf>.

5. Международный спортивный комитет. Олимпийская Хартия [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.sochionline2014.ru/wp-content/uploads/2010/03/olympic_charter_rus.pdf

6. Платонова В.Н. Энциклопедия олимпийского спорта / В.Н. Платонов. – М.: Олимпийская литература, 2002. – 494 с. Формат: PDF (30 Мб). [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://eknigi.org/raznoe/156829-yenciklopediya-olimpijskogo-sporta.html>

7. Трескин А. История Олимпийских игр. Медали. Значки. Плакаты / А. Трескин, В. Штейнбах. – М.: АСТ, 2008. – 208 с. Формат: doc (6,46 мб). [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://eknigi.org/raznoe/27648-istoriya-olimpijskix-igr-medali-znachki-plakaty.html>

8. Бакал Д. Большая олимпийская энциклопедия / Д. Бакал. – М.: Эксмо, 2008. – 586 с. Формат: PDF (148.39 Мб). [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://eknigi.org/nauka_i_ucheba/32692-bolshaya-olimpijskaya-yenciklopediya.html

9. Зайцева В.Н. Теория спортивной тренировки с основами методик: Учебник для студентов IV курса высших учебных заведений. - Запорожье: ЗГУ, 2003 – 192 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://web-files.znu.edu.ua/bank/2008/11/47/3508_1226937573_03_04_06_Met_mat.pdf

10. Платонов В., Сахновский К., Озимек М. Теория и методика підготовки спортсмена: современная стратегия многолетней спортивной підготовки [Електроний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/nos/texts/2003_1/pdf/art_3.pdf

11. Верхошанский Ю.В. Теория и методология спортивной подготовки: блоковая система тренировки спортсменов високого класса [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.sportedu.ru/Press/tpfk/2005N4/p2-14.htm>

12. Платонов В.Н. О «Концепции переодизации спортивной тренировки» и развитии общей теории підготовки спортсменов [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.sportedu.ru/Press/TPFK/1998n8/p23-26,39-46.htm>

13. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте [Електроний ресурс]. Режим доступу: http://library.sibsiu.ru/DATA/VirtualExhibitions/2009_05_09/Other/21.pdf

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Самостійна, індивідуальна робота	приміщення для самостійної роботи студентів, комп'ютерна техніка з підключенням Інтернет, наукова бібліотека з читальним залом.	розмножувальна техніка